

YUNANİSTAN HALKI KARDEŞİMİZDİR

EGE'DE SAVAŞA MİLLİYETÇİLİĞE

HAYIR

Yaklaşan seçimlerde eğer gerçek bir sol seçenek olacaksa, bu seçeneğin en ayırd edici noktalarından biri Kıbrıs'ta siyasi çözümü ve Ege'de/Akdeniz'de kalıcı barışı savunması olacaktır. Bu "hümanist" bir temenni değil. Mavi Vatan denilen proaktif dış politikanın faturası, ekonomik krizle dönüyor. Komşularıyla ve neredeyse herkesle kavgalı olan Türkiye kapitalizminin borç krizi derinleşiyor ve maliyet topluma yayılıyor. TL'nin değer kaybetmesine yol açan en önemli sebeplerden biri dış politika'dır. İktidar bloku, yürüttüğü ve başarısız olan bu "dış politika" nedeniyle de yenilmelidir.

Sayfa 11

EKONOMİK KRİZE ÇÖZÜM BİRLEŞİK MÜCADELE

► GIDA
VE ENERJİ
FİYATLARI
DONDURULSUN
► ASGARİ
ÜCRETE ÜÇ
AYDA BİR
ENFLASYON
ORANINDA ZAM

ÖĞRETMENLİK MESLEK KANUNU GERİ ÇEKİLSİN

Sayfa 9

ESKİ BİR SLOGAN: ÇİLLER-AĞAR-BUCAK YARGILANACAK!

İYİP Genel Başkanı, hepimizin bildiği gibi Meral Akşener. Neler söylenmedi ki Akşener hakkında. Dipten gelen bir dalganın üzerinde yükseldiği söylenen bir partinin, bu partiye CHP'den transfer olan vekili, görüşlerinin taban tabana zıt olduğunu söyledikten sonra, kız kardeşlik kavramını kullanarak, "ataerkilin iliklerine kadar işlediği ülkücü camiada bir kadın lider olarak sivrilmesi ve kadın konularında hiç geri basmaması bence kıymetli." demişti. Oysa dünyanın çeşitli ülkelerinde faşist hareketlerin liderlerinin kadın olduğunu gözleyebiliyoruz.

İYİP milliyetçiliği

Bu tek örnek değil. Erdoğan-Bahçeli iktidarının aşırı sağcı, boğucu, yasakçı uygulamalarına karşı, "elimizdeki muhalefet de bu, ne yapalım?" denilerek örtülü destek verilen İYİP'in, daha şehirli milliyetçi bir parti olduğu, 6'ı Masa içinde önemli bir rolü olduğu, faşist MHP'den kopup daha merkezde konumlanmak isteyen kadroların partisi olduğu vurgulanmıştı.

Akşener'in Erdoğan karşıtı ve elini masaya vurarak yaptığı konuşmalar bu siyasetçinin olduğu şeyin gizlenmesi açısından elbirliğiyle hazırlanan maskeyi radikal muhalefete yutturmanın güzel bir aracı oldu.

Oysa Akşener geçmişiyle hiçbir hesaplaşma yaşamamıştı. Yıllar önce bir 32. Gün programında Akşener'e "Size bağlı olan Korucuların karıştığı olay sayısı 23 bin. 70 tane tecavüz olayı var! Bu durum sizi rahatsız etmiyor mu?" sorusuna "Tabii ki rahatsız ediyor ama korucuların bir dönemde Güneydoğu'da çok önemli bir işlevi yerine getirdiğini de unutmamak lazım" yanıtını vermişti.

Üstelik MHP'den bu partinin faşist niteliği nedeniyle değil, iktidar yarışı nedeniyle ayrılmıştı.

Akşener ve faili meçhuller

2016 yılında faili meçhullerle ilgili bir soruya şu yanıtı vermişti: "Ben, İçişleri Bakanlığı yaptığım dönemde tarihin en uzun, en geniş, en kapsamlı sınır ötesi harekâtına imza atmış bir bakanım. Utanarak söylüyorum bazıları diyor ki sosyal medyada 'Meral Akşener MHP'ye genel başkan olmasın, faili meçhullerin sorumlusu O'dur' diyorlar. Ne dersiniz deyin hepsi kabulümdür. Bu ülke için, bu milletin birliği beraberliği için bir şey yapılması gerekiyorsa yapmışımdır, sorumluluğumu da sonuna kadar alıyorum."

Akşener bu geçmişle hesaplaştı mı?

Kim ne kadar ırkçı?

Baskın Oran'ın geçen yılın Kasım ayında bir yazısında hatırlattığı gibi, M. Akşener içişleri bakanıyken Mart 1997'de A. Öcalan'a "Ermeni dölü" diyerek tek bir terim-

Susurluk çetesini milyonlar protesto etmişti

le hem Kürtlere hem Ermenilere hakaret etmiş ve kendini (özrü kabahatinden büyük biçimde) "Ben Türkiye'de yaşayan Ermenileri değil, genel olarak Ermeni ırkını kastettim" diye savunmuştu. Şimdi grup toplantısında "HDP'yi PKK'nın yanında konumlandırıyorum" diyor.

Yine Akşener, Susurluk skandalı nedeniyle görevinden istifa eden Mehmet Ağar yerine İçişleri Bakanlığı'na atandığında görevi devralırken, "Ağar'ın yükselttiği çıta aşağı düşürülmeyecektir." demişti.

Bu çitanın yükselmesinin hangi zulüm silsilesini simgelediğini 1990'ı yılların Kürtlerine, sosyalistlerine, demokratlarına sorabiliriz.

Sanki bugün gibi

Susurluk skandalı 3 Kasım 1996'da bir trafik kazasıyla devlet-mafya-siyaset-yolsuzluk-cinayet-suikastlar ilişkilerinin açığa serilmesidir. Arabanın içinden İstanbul eski Emniyet Müdür Yardımcısı Hüseyin Kocadağ, Abdullah Çatlı, Gonca Us ve Çiller ve Akşener'in partilerinde milletvekili olan DYP'li Sedat Bucak çıktı. Sedat Bucak dışındakiler kazada öldü. Çatlı 1978 yılında o dönemin Türkiye İşçi Partisi'ne 7 gencin boğularak ve kurşuna dizilerek öldürülmelerinin planlayıcısı, örgütleyicisi ve uygulayıcılarından. 18 yıldır aranan Çatlı'ya İstanbul Emniyet amiriyken silah taşıma ruhsatı verilmesinde ve iki kere yakalanıp serbest bırakılmasında başrol oynayan Ağar hakkında soruşturma başlatılmıştı.

1996 yılında arabadan sağ çıkan Bucak mahkemede hiçbir şey hatırlamadığını söyleyip durmuştu.

Köprü'nün altından çok sular aktı. Belli ki Bucak'ın hafızası yerine gelmiş. 6'lı Masa'nın dediğim dedik liderlerinden Akşener geçtiğimiz hafta Urfa-Siverek'te

Bucak'ı ziyaret etti.

Bir ihtimal eski günleri yad etmişlerdir.

İki mesaj birden

Bucak, devlet-mafya-siyaset bağlantısını ve Kürt sorununda "kendini hukukla bağli saymayan bir devletin ne kadar zalimleşebileceğini sembolize eder." Bu açıdan Akşener Kürtlere net bir mesaj verdi. HDP hakkında söyledikleri artık nihai sonucuna ulaştı. Kirli savaş denilen bir dönemin simgelerinden Bucak'ın siminin İYİP vekilliği için geçmesi Akşener'in Kürtlere verdiği vadin ne olduğunu da gösteriyor.

Akşener'in ikinci mesajı ise Kılıçdaroğlu'na. Kılıçdaroğlu devlet adına işlenen suçların mağdurlarıyla helalleşirken, Akşener, bu suçların failleriyle helalleşeceğini göstermiş oldu. Birisi Roboskili aileleri ziyaret ederken, birisi kirli savaşın simge ismini ziyaret etti.

Gelişmeler şu perspektifi bir kez daha doğruladı: Gürsel Tekin'in HDP'ye bakanlık verilebileceğini söylemesinin ardından İYİP'lilerin HDP'den düşmanından söz eder gibi değerlendirmesi, sorunun 'Erdoğan gitsin de nasıl giderse gitsin'in ötesinde anlamı da olduğunu gösteriyor. MHP Erdoğan'ın alanının sınırlarını belirlerken İYİP de 6'lı Masa'nın sınırlarını belirliyor. İYİP'in daha uygar, şehirlilerin milliyetçiliğinin ifadesi olduğunu söyleyen yaklaşımın hatası bu

milliyetçiliğin, bir devlet dili olarak milliyetçiliği kullanan iktidar bileşenlerinden asli farkının, iktidarda olmadan kullanılıyor olmasında yattığını göremiyor olmasındadır.

Sağa karşı sağa daha fazla taviz veremeyiz!

"Çiller-Ağar-Bucak! Yargılanacak!", sadece eski bir slogan değil. Bu sloganda adı geçenler bugün siyasetin merkezlerine tutunmaya devam ediyorlar.

Derin devlet tartışmalarının suyunu çıkartanlar, Ergenekon'un, Seferberlik Tetkik Kurulu'nun varlığını yok sayanlar, bu güçlerin siyasal alanda ne kadar belirleyici olduğunu da görmezden geliyor.

Bizim bu milliyetçiliğe bulaşmadan, antikapitalist bir kitlesel mücadele alternatifini inşa etme görevimiz var. Üstelik bu kesinlikle ertelenemez. Hiçbir nedenle.

GENÇLER MARKSİZMİ TARTIŞIYOR!

► 24 Eylül (Cumartesi) İstanbul

1400 Karl Marx'ın hayatı, fikirleri ve mücadelesi

Konuşacak:
Ediz Kanet
Dile Ak

- Marx neydi? neden önemli?
- Marx'ın hayatı: nasıl yaşadı? nerede yaşadı?
- Marx'ın fikirleri: Marx'ın düşünceleri nelerdir?
- Marx'ın mücadelesi: Marx'ın mücadelesi neydi?

1600 Marksizmde yönümüz tartışmaları

Konuşacak:
Tiber Şahin
Osun Tekin

- Sosyalizm nedir? neden önemli?
- Marksizm nedir? neden önemli?
- Marksizm ile sosyalizm arasındaki farklar nelerdir?
- Marksizm ile sosyalizm arasındaki ilişkiler nelerdir?

Adres: Sütlüce Caddesi, Kalem Sokak, No: 11, A11 Bey İskele, Kat:3, Ortanmaja /Kadıköy
Biletler: 0554327450
Tayınlar satılmaktadır. Herkesin katılımına davet olunmaktadır.

**antikapitalist
öğrenciler**

KONUT EKSİKLİĞİ YOK, PAHALILIK SORUNU VAR

Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan, son günlerde sürekli sosyal konut müjdesi veriyor. Oysa 20 yıldır iktidarda. 20 yıl önce işçilerin yüzde 60'ı ev sahibi idi, şimdi işçilerin ancak yüzde 45'i ev sahibi.

TÜİK verilerine göre, Türkiye'de 27 milyon hanenin 15 milyonu kendi sahip olduğu evde oturuyor. 9 milyon hane yaşadığı konut için kira ödüyor, 3 milyon hane ise konut sahibi değil, ama kira ödemiyor.

Hanelerin en az yüzde 30'u gecekondü koşullarında yaşıyor. Yani konutları, sokakları, yeşil alanları, ortak yaşam alanları projelendirilmemiş durumda.

Kiracı sayısı her yıl ev sahibinden daha hızlı artıyor

AKP'nin iktidarda olduğu son 20 yılda oturduğu ev için kira ödeyen hanelerin oranı yüzde 18'den yüzde 33'e yükseldi. İnsanlar, paraya ihtiyaç duydukları için sahibi oldukları, oturdukları konutları satarak kiracı haline geliyorlar. Bu durum, enflasyon ve pahalılığın halka nasıl yansıdığını gösteriyor.

Konut sorununda önemli bir neden de, son yıllarda inşaat maliyetlerindeki korkunç artış nedeni ile konut üretiminin düşmüş olması. 2007-2017 yılları arasında yılda ortalama 1 milyon konut üretiliyordu. 2018-2021 yıllarında bu sayı ortalama 550-600 bine düştü. Türkiye'nin yıllık konut ihtiyacı ise yaklaşık 800 bin.

Konut yatırım aracı oldu

Üst ve orta gelir gruplarındaki kişiler konut

alımını bir süredir yatırıma dönüştürmüş durumda. Bu kişiler ihtiyaçları olduğu için değil, yatırım yapmak amacıyla konut alıyorlar.

Konut üretimindeki düşmeye rağmen yine de sayısal olarak Türkiye'de yeterli konut var. 27 milyon haneye karşılık 38 milyon konut var. Bu konutların bir kısmı yazlık ev, köyde veya başka kentte ikinci ev. Ama önemli bir kısmı da üst ve orta gelirli ta-

rafından yatırım amacı ile alınmış, kiraya verilmeyen, ya da çok yüksek fiyatlar istendiği için kiralanamayan evler.

Bu nedenle milyonlarca konut boş kalabiliyor, ama ihtiyaç sahiplerine kiraya verilmiyor. Bu şekilde yaklaşık 2 milyon konut halen boş, kimse oturmuyor.

Enflasyon ve pahalılık nedeniyle ev almak imkânsız

Türkiye'deki konut sorunu asıl olarak gelir dağılımındaki adaletsizlik sorunudur. Bu sorun her zaman vardı, ama AKP-MHP iktidarının ekonomiyi enkaza çevirmeleri sonucu konut sorunu bugün Türkiye emekçi sınıflarının, gençlerin, öğrencilerin en temel sorunu haline geldi.

Enflasyon; işçilerin, emekçilerin yoksulların gelirlerini giderek küçültüyor. Dar gelirli olanların ev alması artık bir hayal oldu. Hatta pek çok yoksul, paraya ihtiyacı olduğu için sahibi olduğu evi satmak zorunda kaldı.

Kiracı olmak da çok zorlaştı

İşçiler, emekçiler, yoksullar için artık kiracı olmak da çok zorlaştı. Pek çok ilde ev kiralari enflasyondan daha hızlı artıyor. Fiyatlar 3 kat artarken, kiralar 4 kat artıyor. Buna karşın ortalama gelirler en fazla 2 kat artıyor, bazı özel sektör işyerlerinde doğru dürüst bir ücret artışı bile yapılmıyor.

Bu koşullarda daha önce ortalama gelirlerin yüzde 25-30'u kadar olan kiralar artık ortalama gelir seviyesine yükseldi. Bu nedenle pek çok işçi, ortak ev tutmaya, kira masrafını paylaşmaya çalışıyor.

Sorun nasıl çözülür

Barınma hakkı bir insan hakkıdır. Bunun yasalarla güvence altına alınması gerekir.

TOKİ haneleri mülk sahibi yapmaya odaklı çalışıyor. Oysa kamu eliyle kiracılık sisteminin geliştirilmesine öncelik verilmelidir.

Konuta erişmekte zorlanan toplum kesimlerine kira yardımı yapılmalıdır.

BARIŞTAN YANA
Yıldız Önen

KAPİTALİZM ÇÜRÜRKEN

Michael Robert yazdığı son makalelerden birisinde "yaşam beklentisinin insani gelişimin en iyi ölçütlerinden birisi olduğunu" söylemiş ve avcı-toplayıcı toplumlarda, çocukların sadece yüzde 57-67'sinin 15 yaşına ulaşabildiğini yazmıştı.

Yine aynı yazıda bir köylü için Ortaçağ'da ortalama yaşam beklentisinin 35 yıl olduğunu söylüyordu. Elbette sınıflı toplumlarda mülksüz sınıflarla mülk sahibi sınıflar arasında kaç yıl yaşayacağına dair beklenti farklıdır.

Kapitalizm ise bir dizi açıdan kendisinden önceki üretim tarzlarına göre ileriye dönük bir sıçrama yarattı. Roberts'ın dediği gibi bilimin insan vücudu, hijyen, kanalizasyon vs hakkında bilgileri hızla genişletmesi, daha iyi beslenme süreçleriyle ilgilenmesi ortalama yaşam süresini uzattı.

Bu sıçramaya rağmen kapitalist üretimin doğasında yatan rekabet güdüsü nedeniyle ve bu güdünün devlet örgütlenmeleri aracılığıyla sürdürdüğü büyük savaşlarda on milyonlarca insan öldü. Bu insanların yaşam süresi beklentisinin çok altında, hayatlarının baharında öldüğü açık. Maalesef sadece cephelerdeki askerler değil, savaşmaya gidemeyen yoksul yaşlı insanlar da erkenden öldüler. Kapitalist rekabet ve sömürünün mantığı bir tek savaşlar sırasında ortaya çıkmıyor, ağır çalışma şartları, sömürgecilik, toplumun yoksul çoğunluğunu asla

korumayı düşünmeyen mantığının sonucunda da on milyonlarca insan erkenden ölmeye devam ediyor.

Bütün bunlara rağmen kapitalizmin sağlık alanında yarattığı sıçramayı, gezegen üzerindeki tüm insan ve hayvanları doyuracak kadar yiyecek üretmesini, hijyen konusundaki gelişmeleri düşündüğümüzde, yaşam beklentisinin sürekli olarak yukarı doğru gitmesi gerektiğini görüyoruz.

Ama öyle değil. Hem de şaşırtıcı bir şekilde, sorun ABD'de başlıyor. Roberts, ABD'de yaşam beklentisinin 2021'de, esas olarak Covid-19 ölümleri nedeniyle düşük seviyesine gerilediğini yazıyor:

ABD Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezleri, 2019'da yaşam beklentisindeki düşüşün, bir yüzyıldaki en büyük iki düşüşe eşit olduğunu tespit etti. Ayrıca, erkekler ve kadınlar arasındaki yaşam beklentisindeki eşitsizlik geçen yıl artarak, yirmi yıldan beri en yüksek seviyesine ulaştı. Amerikalı erkeklerin artık kadınlardan yaklaşık altı yıl daha az, yani sadece 73,2 yıl yaşaması bekleniyor.

ABD'de elbette yoksulların yaşam beklentisi zenginlere göre daha düşük. Ayrıca yoksullar arasında Amerikan/Alaska yerlileri, İspanyollar, siyahi nüfus ve Asyalı nüfus içerisinde de bir farklılık var: "Yerli Amerikalılar ve Alaska yerlileri için yaşam beklentisi, II. Dünya Savaşı sırasında ulusal ortalamaya yakın bir şekilde 65'e düştü."

Kapitalizm insanların yaşam beklentisi farklılığını hem "merkez ve çevre ülkeler" arasında hem de merkez/zengin ülkelerin kendi içinde derinleştiriyor. Örneğin

İsviçre'de yaşam beklentisi 84 yıl, eğitimde harcanan süre ortalama 16,5 yıl ve ortalama maaş 66 bin dolar. Güney Sudan'da ise yaşam süresi 55 yıl, eğitim süresi ortalama 5,5 yıl ve yılda kişi başı 768 dolar gelirden söz ediliyor.

Bu yılın başında ABD'de yapılan araştırma, 2020 yılında ABD'de 37.2 milyon kişinin yoksulluk seviyesinde yaşadığını gösterdi. Nüfusun en alttaki yüzde 50'si 1989 yılında hane halkı servetinin yüzde 3.7'sini sahipken, artık yüzde 2.8'ine sahip olabiliyor. En tepedeki yüzde 1'in ise ABD'nin toplam zenginliğinin yüzde 31.8'ine el koyduğunu gösteriyor. Bu, 44.9 trilyon dolar gibi çok büyük bir servet anlamına geliyor.

Tüm bu verileri bugünlerde büyük bir felaket yaşayan Pakistan halkının on milyonlarcasının durumunu ve iklim krizinin etkilerini düşünerek ele alınca, kapitalizmin çoktan ömrünü doldurmuş olduğu bir kez daha görülüyor:

"Gelişmelerinin belirli bir aşamasında, toplumun maddi üretici güçleri, o zamana kadar içinde hareket ettikleri mevcut üretim ilişkilerine ya da bunların hukuki ifadesinden başka bir şey olmayan, mülkiyet ilişkilerine ters düşerler. Üretici güçlerin gelişmesinin biçimleri olan bu ilişkiler, onların engelleri haline gelir."

Karl Marx, *Ekonomi Politikin Eleştirisine Katkı* başlıklı kitabının önsözünde bu cümleyi, "O zaman bir toplumsal devrim çağı başlar" diyerek sürdürüyor.

ABD'deki zenginlerin 44.9 trilyon dolarıyla dünyadaki tüm zenginlerin trilyonlarca dolarına ve üretim araçlarına kolektif olarak el koyduğumuzda gezegen üzerindeki her sorunun hızla çözüleceğini tahmin etmek güç değil.

İNGİLTERE, HOLLANDA VE ALMANYA'DA GREVLER VE EYLEMLER

Hollanda'da demiryolu çalışanları yeniden greve gitmeye karar verdi. Yapılan iş sözleşmesi görüşmelerinden olumlu sonuç çıkmayınca sendikalar, işçilerin ülkenin 3 farklı bölgesinde tam gün iş bırakacağını duyurdu. 9 Eylül'de batı ve kuzey batı bölgelerinde başlayan eylemler böylece 13 Eylül'de güney ve kuzey bölgelerinde devam etti ve ülkenin orta bölgesindeki kentler de 15 Eylül'de 24 saat boyunca iş bırakacak.

Almanya'da ise hayat pahalılığına karşı başlayan grevler giderek büyüyor. Berlin ve Leipzig'de binlerce kişi sokağa çıktı, "NATO Ukrayna'dan çekilsin", "Kâr edeceksiniz diye soğuktan donmayı kabul etmiyoruz" pankartlarıyla, "Artık yeter" sloganı atarak yürüdü. Eylemler faşist örgütlerin saldırı girişimlerine maruz kalsa da protestocular bu eylemlerde ırkçılara yer olmadığı konusunda çok netti.

"Artık Yeter" kampanyasının çığ gibi büyümesiyle binlerce kişinin sokaklara döküldüğü İngiltere'de ise grevler ve kitlesel eylemler olanca hızıyla devam ediyor. 500 bin kişinin desteğini kazanan kampanyanın talepleri, tüm dünyadan yükselen bu yeni isyan dalgasının da ortak talepleri aslında; enerji faturalarını düşürüp sektörü kamulaştırın, ücretlere enflasyon oranında zam yapın, barınma sorununa çözüm getirin, iklim krizi ve gıda yoksulluğu için adım atın, zenginleri vergilendirin.

"Artık Yeter" hareketi 1 Ekim'i İngiltere genelinde eylem günü ilan etti ve ülkenin en büyük sendikaları da bu eylemin kitlesel, birleşik bir mücadele olması için destek veriyor.

LİZ TRUSS, MUHAFAZAKARLARIN KISA VADEDEKİ ÇÖZÜMÜDÜR

ALEX CALLINICOS

Boris Johnson'dan kurtulmuş olmak hepimizi yürekten sevindirdi. Pek çok sermaye sahibi de sevenler arasındadır eminim, çünkü İngiltere kapitalizmi adına da bir felaket sayılıyordu.

Johnson'ın tek başarısı, ülkeyi - Avrupa Komisyonu'nun yardımıyla - zorlu bir Brexit döneminden geçirmiş olmasıydı. İtiraf etmeliyim ki, bunun üzerine eklenen Covid-19 ve ardından gelecek enflasyon artışıyla birlikte her şey çok daha zor da olabilirdi.

Diğer taraftan, İngiltere'nin Avrupa tek pazarından aniden ayrılması, ülkeye ekonomik olarak zarar da verdi. İngiliz kapitalizminin en büyük varlığı olan City bile güç kaybına uğradı.

Siyasi açıdan bakarsak, Johnson bir yenilikçiydi. Muhafazakar partiyi Avrupa Birliği yanlısı kanadından temizledi ve kıtadaki ırkçı-popülist sağın düzen karşıtı tarzını benimsedi. Öyle ki, İşçi Partisi seçmenlerinin de Aralık 2019'daki Brexit referandumunda Ayrılma oyu vermesiyle birlikte, "Kızıl Duvar"dan koltuk kapmayı bile başardı - mecliste "Kızıl Duvar" koltukları diye anılır.

Johnson, Blairciler ve çeşitli medya şirketlerinin, Jeremy Corbyn'in İşçi Partisi'ndeki liderliğini bitirme kampanyasından da destek bulmuştu. Ancak başbakan olarak gösterdiği tembel, ihmalkar ve yozlaşmış performansı bu zaferlerini silip süpürdü.

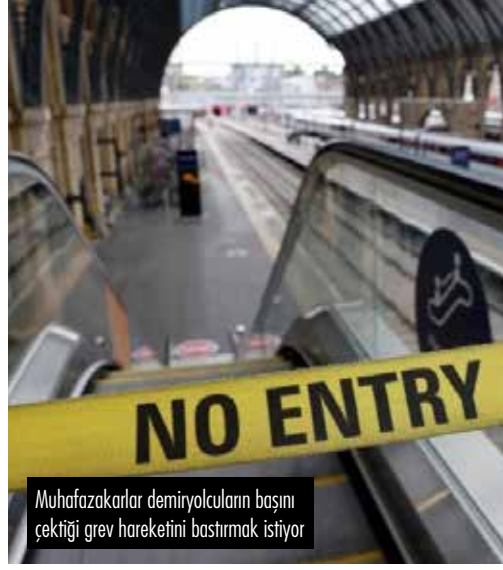
Thatchercı ideolojisine bir de bürokratik "ortak fikir"den yürüyor oluşu eklenince, pandeminin ilk yılında on binlerce kişiyi boş yere öldürmüş oldu. Johnson'ın başlıca odağı, Rusya ve Çin'e karşı yürütülen emperyalistler arası çatışmayı körüklemektir. Görünüşe göre, Nisan ayında, Ukrayna'da ilerleyen zamanlarda imzalanabilecek bir barış anlaşmasına engel olmak için Kiev'e gitmiş.

Peki ya onun yerine görevlendirilmiş halefi Liz Truss hakkında ne demeli?

Johnson'ın ve sağcı Avrupa Araştırma Grubu'nun desteğini almış olması bile bunu bir tehlike sinyali olarak okumak için yeterli değil midir zaten? Hatalar ve salt aptallıklarla dolu kampanyası boyunca tutarlı olabildiği tek konu, Margaret Thatcher'ın izinden yürümüş olmasıydı.

İlk bakışta, bu da son derece tuhaf bir durumdu tabii. Artan gaz fiyatları, gelirin zalimce işçi sınıfının cebinden alınıp enerji şirketlerine aktarılmasına neden olurken, İngiltere büyük bir ekonomik ve politik fırtınayla karşı karşıya kaldı. Belli ki bu durum Avrupa'daki tüm hükümetleri kırıp geçirecek. Öyleyse, Thatcher'ın vergi indirimleri mantrasını benimsemiş olmakla buna nasıl bir yanıt üretebilirsiniz ki?

Daha somut olarak ifade edersek, Financial Times gazetesi, Truss'un öngörülen 30 milyar sterlinlik bütçe fazlasını 60 milyar sterlinlik bir açığa dönüştüreceğini belirtmiş. Bunun nedeni, ulusal sigorta ve kurumlar vergisindeki artışla devletin kasasını daha fazla dolduracak olmasına rağmen, savunma harcamalarını da artırma vaatlerinde bulunmasıdır.

Buna, Truss'un, hükümetin enerji krizinden etkilenen haneler ve işletmelere devlet desteği verme kararını da kabullendiği gerçeğini ekleyebiliriz.

Spectator dergisinden Kate Andrews, Truss'a yakın ekonomistlerin, en azından kısa vadede, hükümet borçlanmasındaki artış konusunda pek de endişeli olmadıklarını söylüyor. Onlardan biri olan Julian Jessop'a göre, "Hazine, hem kişisel hem de kurumsal vergileri artırdığında bu borçların ödenmeye başlayacağına inanma konusunda biraz aceleci davrandı. Oysa bütçe açığının bu yükü kaldırmasına izin vermek çok daha akıllıca olurdu."

Ancak Andrews, "bu, üç parçalı 'Trussekonomisi' stratejisinin yalnızca ilk kısmıdır" diyor; "vergi azaltın, çift haneli enflasyonla mücadele edin ve ardından durgun ekonomiyi büyüme yanlısı bazı reformlarla harekete geçirin." Bu "reformlar", devleti küçülterek ve Sunday Times gazetesinin deyimiyle "bazı işçilerin haklarını ortadan kaldırarak", özel teşebbüsü desteklemek üzere tasarlanıyor.

Gelgelelim, son 15 yılın deneyimi, kapitalizmin, kendisini giderek devlet desteğine bağımlı hale getiren uzun vadeli kronik bir krizin pençesinde olduğunu da gösterdi. Johnson döneminde kamu harcamalarının ve vergilendirmenin öne çıkmasının nedeni de budur.

Merkez bankalarının hızla yükselen enflasyona, finansal piyasalara verdikleri desteği keserek ve faiz oranlarını yükselterek tepki vermiş olmaları da bunu değiştirmiyor. İklim değişikliğinin, ekonomileri giderek daha fazla etkilediğini de bildiğimize göre, kapitalizmin devletten gelen yaşam desteğine bağımlı olmaya devam edeceği ortada.

Ancak bu uzun vadeli bir durum. Kısa vadedeyse, Andrews, Truss hükümetinin borç kaynaklı harcamalarda ve vergi indirimlerinde bir savurganlığa sebep olacağını tahmin ediyor. Bu, Muhafazakarların bir sonraki seçim kampanyası için mükemmel bir tariftir.

İşçi Partisi lideri Keir Starmer da kendisini destekleyen anket sonuçlarına rağmen, dereyi görmeden paçayı sıvamaya kalkıştırsa hata eder.

ŞİLİ: YENİ ANAYASANIN REDDİ VE SAĞA SAVRULAN HÜKÜMET

Şili halkı solcu Başkan Gabriel Boric'in sunduğu anayasa taslağını reddetti.

Şili'nin anayasasını değiştirme talebi 2019'da, sokaktaki kitlesel hareketten yükselmiş, 2020'de gerçekleştirilen halk oylamasında her beş kişiden dördü Pinochet anayasasının değiştirilmesi için oy kullanmıştı.

Evrensel sağlık hizmetleri ve cinsiyet eşitliği getirecek, yerli halklara özerklik tanıyacak, işçi sendikalarını güçlendirecek, ekosistemleri koruyacak, iklim kriziyle mücadele konusunda taahhüt verecek bu anayasa; barınma, ücretsiz eğitim, temiz hava, su, gıda, sanitasyon, ücretsiz internet erişimi, emeklilik yardımları, ücretsiz yasal danışmanlık gibi benzersiz maddelerde yeni haklar tanımlıydı. Ancak sağın ve bilhassa da çevre koruma düzenlemelerinin kârlarını azaltacağından korkan maden şirketlerinin dezenformasyon yayarak yürüttükleri karşı kampanya etkili oldu, anayasa reddedildi.

Karşı kampanyada öne çıkan argümanlardan biri, yerli halklara tanınacak yeni hakların toplumu böleceği yalanıydı; kartlarını muhafazakar ve milliyetçi kesime oynayıp, yerli toplumların, toprakları üzerinde daha fazla hakları olmasının kabul edilemeyeceğini söyleyerek tepki yaratmaya çalıştılar. Kırsal bölgelerdeki seçmenlerin büyük bir kısmı, sağın elindeki medya araçları aracılığıyla dolaşıma sokulan yalanlara, bu anayasasının reddedilmesini amaçlayanların propagandalarına maruz kaldı. Sonucu ortadaydı; yeni anayasa için en çok ret oyu alınan beş bölge, tomruk endüstrisi ile yerli aktivistler arasındaki şiddetli çatışmaların yaşandığı güneyde bulunuyordu.

İkincisi ise giderek yükselen enflasyon ve suç oranlarındaki artışa Boric'in kayda değer bir yanıt sunamamış olmasıydı ki bu da onu itibarsızlaştırmak için kullanıldı. Bunların yanı sıra ayrıca ev sahibi olmaya izin verilmeyeceği gibi kimi yalanlar da gündemde tutuldu.

Sonuçta yeni anayasadan vazgeçilmedi; biraz daha sağa kayan bir anayasa daha hazırlanması talebi öne çıkmış oldu. Ve sağ siyaset tarafından meşruiyetini kaybetmekle itham edilen Boric de sağa daha fazla taviz vermeye başlayarak, bunun için yeni bir kurucu meclis oluşturacağını ilan etti.

PORTRELER
Can Irmak Özınanır

LEON TROÇKI

Rusya'daki 1917 Ekim Devrimi'nin lideri Leon Troçki, 7 Kasım 1879'da Ukrayna'nın o zamanlar Rusya İmparatorluğu'na bağlı bir köyünde Lev Davidoviç Bronstein adıyla, Yahudi bir çiftçi ailenin beşinci çocuğu olarak doğdu. Ailesi Troçki'yi sekiz yaşında Odessa'da Almanca eğitim veren bir okula yolladı. Çiftliğe dönmesini isteyen ailesine karşı çıkan Troçki, 1896 yılında Karadeniz'in Ukrayna kıyısında yer alan Nikolayev isimli liman kentine taşındı ve burada devrimci faaliyete katıldı.

Devrimciliğe popülist bir köylü sosyalizmi savunan Narodnizm ile başlayan Troçki, Aleksandra Sokolovskaya isimli yoldaşının etkisiyle Marksist fikirleri benimsedi.

Odessa'ya geri dönerek matematik okumaya başladı, bu sırada Nikolayev ve Odessa'da Güney Rusya İşçi Birliği isimli devrimci bir örgütün inşasına katıldı. 1898 yılında örgütün dağıtılması üzerine tutuklandı ve iki yıl boyunca ülkenin çeşitli cezaevlerinde kaldı. Bu süreyi okuyarak, yazarak ve dil öğrenerek geçiren Troçki, hapisanedeyken Rusya Sosyal Demokrat İşçi Partisi'ne (RSDİP) katıldı ve Sokolovskaya ile evlendi.

1900 yılında beraber Sibirya'ya sürgüne yollanmalarına karar verildi. 1902 yılında Troçki, sahte kimlik ve pasaport kullanarak sürgünden kaçtı ve Londra'ya gitti. Burada Iskra (Kıvılcım) gazetesini çıkartmakta olan Plehanov, Martov ve Lenin'e katıldı ve gazetenin önde gelen yazarlarından biri oldu. Aynı dönemde ölümüne kadar birlikte olacağı Natalia Sedova ile evlendi.

İlk Sovyet'in lideri

1903'te RSDİP içindeki iki kanat Bolşevikler ve Menşevikler olarak bölünürken, Troçki, Martov öncülüğündeki Menşevikler destekledi ve Lenin'le yolları ayrıldı. 1904 yılında Menşeviklerden de ayrılan Troçki, 1917 yılında Bolşeviklere katılana kadar bütün hiziplerden bağımsız davrandı. 1905 yılında Rusya'da Çarlığa karşı işçiler ayaklanıp, kendi iktidar organları olan sovyetleri kurduğunda Rusya'ya geri dönerek St. Petersburg Sovyeti'nin başkanı seçildi. Devrimin yenilgisinin ardından tutuklandı ve 1906'da yeniden Sibirya'ya sürgüne gönderildi. Tutuklanma ve sürgün yılları sırasında sürekli devrim tezini geliştirmeye başladı. Bu teze göre, henüz burjuva devriminin gerçekleşmediği Rusya gibi ülkelerde devrimin öncülüğünü üstlenen işçi sınıfı görevlerini burjuva demokratik görevlerle sınırlamamalı ve sosyalist devrime doğru ilerleyerek kendi iktidarını kurmalıydı. Kısa süre sonra Troçki, yeniden sürgünden firar ederek Avusturya'ya gitti. Burada diğer sosyalistlerle faaliyet yürüttü, gazete yazıları yazdı.

Savaş karşı enternasyonalizm

1914'te I. Dünya Savaşı başlayınca Troçki, pek çok ülke arasında sürekli yer değiştirmek zorunda kaldı. İsviçre, Fransa, İspanya ve ABD'de bulundu. Bu süreçte savaştan yana tutum alan sosyal demokratlara ve II. Enternasyonal liderliğine sert bir şekilde muhalefet etti. Savaş karşıtı sosyalistler tarafından örgütlenen Zimmerwald Konferansı'nda yer aldı. 1917'de işçiler

Şubat Devrimi ile çarlığı devirince Troçki yeniden Rusya'ya döndü. Lenin ve Bolşeviklerle ayrılan yolları Troçki Rusya'ya döndükten sonra yeniden birleşti, Bolşeviklere katıldı ve partinin merkez komitesi üyesi oldu. Lenin ile beraber, parti merkez komitesinde devrimin sosyalist bir devrime dönüşmesine karşı çıkanlarla tartıştı. 1917 Ekim Devrimi'nde ayaklanmayı başlatan komitenin içindeydi ve Lenin'le beraber ismi devrimin iki liderinden biri olarak anılıyordu. Devrimden sonra dışişleri halk komiserliği yaptı ve daha sonra iç savaşın patlak vermesi üzerine Kızıl Ordu'nun örgütlenmesi görevini üstlendi. İç savaş, Kızıl Ordu'nun başarısıyla sonuçlandı ancak devrime katılan işçilerin önemli bir bölümü imha oldu. Öncü işçilerin yokluğunda, işçi devriminin bağrında kendini komünist gibi gösteren bir bürokrasi yükselmeye başladı. Troçki'nin ömrünün geri kalanı bu bürokrasi ve bürokratik eğilimlerin dünya devrimine verdiği zararlarla mücadele ile geçti.

Stalinist bürokrasiye karşı mücadele

Lenin'in 1924'teki ölümünün ardından Joseph Stalin öncülüğünde bürokrasi Komünist Parti içerisinde giderek artan bir güç hâline geldi. Troçki, yükselen bürokrasiye karşı parti içinde Sol Muhalefet'i örgütledi. 1927 yılında partiden ihraç edildi ve bir yıl sonra sürgüne yollandı. Sürgün yıllarında uzun yıllar İstanbul'da yaşayan Troçki daha sonra Fransa ve Norveç'e, en sonunda da Meksika'ya gitti. Sürgün yıllarında hayatının en önemli eserlerini ortaya koydu. Troçki, Rusya'daki Stalinist karşıdevrimin sonuçlarının

Rusya'yı yozlaşmış bir işçi devletine çevirdiğine ve işçilerin yeniden iktidarı ele geçirecek bu yozlaşmayı durduracağına inanıyordu. Devrimin nasıl olup da Stalinistler tarafından ele geçirildiğini tartışan kitaplarının yanı sıra faşizmin yükselişi karşısında komünist partilerin bu hareketle nasıl mücadele etmesi gerektiğini anlatan Faşizme Karşı Mücadele'yi yazdı. Mücadeleye katıldığı günden bu yana tek ülkede sosyalizmin mümkün olmadığını savunan uzlaşmaz bir enternasyonalist olarak İspanya başta olmak üzere çeşitli ülkelerdeki devrimlerin stratejileri üzerine yazılar kaleme aldı. Troçki'nin mücadelesi sadece fikri alanda bir mücadele değildi, aynı zamanda bu fikirlerin vücut bulacağı bir dünya partisi yaratmak amacıyla 4. Enternasyonal'i kurdu. Ancak 4. Enternasyonal güçsüz bir şekilde ortaya çıktı ve çok fazla yayılma şansı bulamadı. Stalinizm, devlet kapitalisti bir rejim inşa ederken, bürokrasiye karşı işçi iktidarını savunan Troçki'yi bir karşıdevrimci olarak resmetti. Rusya gizli polisi, Troçki'yi ve Troçkistleri bir an bile takibi bırakmadı. 1936-1937 yıllarında Rusya'da "Büyük temizlik" adı altında Bolşeviklerin önemli bir bölümü katledilirken, Troçki'nin oğlu da idam edilenler arasındaydı. Bir diğer çocuğu ise Paris'te öldürüldü. Yaşamının son yıllarını Meksika'da geçiren Troçki, 1940 yılında evine gelerek kendini gazeteci olarak tanıtan bir Stalinist ajan tarafından öldürüldü. Troçki, ardında gerçek Marksist geleneği ve dünya devrimini savunmanın anahtarı olan bir miras bıraktı.

DAYANIŞMA, HEMEN ŞİMDİ!

DENİZ GÜNGÖREN

Türkiye düzenli olarak göçmen cinayetlerinin işlendiği bir ülke. Faşist Ümit Özdağ'dan, daha insancıl kelimeler seçmeye özen gösterse de fiiliyatta pek farklı şeyler önermeyen Kılıçdaroğlu'na ve elbette bugünkü durumun mimarı olan iktidara kadar etki sahibi olan tüm siyasi aktörlerin bu cinayetlerde sorumluluğu vardır.

Göçmen cinayetleri basit adli vakalar gibi kayda geçiyor ve göçmen meselesini izlemeyi hedef edinen bir avuç yayın dışında üçüncü sayfanın ötesine geçemiyor. Oysa bu cinayetler politiktir.

İrkçi cinayetler politiktir

Tıp fakültesini yeni kazanmış bir gencin bıçaklanması haberini, normalde olsa günlerce acıklı müziklerle sömüreceğinden hiç kuşku duymayacağımız basının Faris Mhamed Al-Ali cinayetinden neredeyse hiç bahsetmemesi cinayetin politik olduğunun kanıtlarından yalnızca birisi.

İrkçi Ümit Özdağ'ın, taziye yayınladığı için İHH'ya küfretmesi, yani hiçbir suçu olmayan genç bir çocuğun öldürülmesini övmesi ise Özdağ'ın da bu cinayetin politik olduğunu düşündüğü anlamına geliyor. Henüz Zafer Partisi gibi ırkçı örgütlerin bu olaydaki doğrudan dahlini bilmiyoruz. Fakat Özdağ, cinayetin sorumluluğunu paylaşmaya oldukça hevesli görünüyor. Yeniden bir göçmen öldürülürse eğer, bunun, en az silahı tutan kadar Özdağ gibi ırkçı nefret simsarlarının da suçu olacağını göstermek için bundan daha açık bir örnek düşünmüyorum. Şarkıcı Gülşen'in "halkı kin ve nefrete tahrik etme" gerekçesiyle ev hapsinde tutulmasına karşın katillere "elinize sağlık" diyen Ümit Özdağ'ın başına bir şey gelmemesi ise cinayetin politik olduğunun bir başka kanıtı.

Sorumlular

İçişleri Bakan Yardımcısı İsmail Çataklının Özdağ'a cevaben "insan değilsin" sözlerine canı gönülden katılıyorum elbette. Fakat konuyu hak temelinde ele almak yerine tamamen ahlaki ve temelsiz bir yerden inşa eden, kendi çıkarı için göçmenleri koz haline getiren, misafirlik gibi uydurma kavramlarla konuyu geçici gibi göstererek Özdağ gibi ırkçılara bağırıp çağırıp yalan söyleme imkanını sağlayan bu ortamın mimarı bugünkü iktidar, en öndeki uygulayıcısı

Hepimiz Göçmeniz İrkçılığa Hayır platformunun eyleminden, 2021

da İHH'dır, bunu da elbette unutmamak gerekiyor. Bu kişi ve kurumların Özdağ gibilerin çıtayı yükseltmesi sayesinde şövalye gibi görünme imkanı bulması ise ayrıca öfke verici.

Bu siyasi iklim ve gerek katillerin gerek Özdağ gibi azmettiricilerin cezasız kalması, göçmenlerin cinayet veya geri gönderilme tehdidi altında ve dehşet içinde yaşamaya zorlanması demektir. Peki bu kimin işine yarıyor? Özdağ gibi, bir siyasi krizi fırsata çevirmenin peşinde, ırkçılığı köpürtmeyi çok iyi bilen ve hünerlerini göstermeye çalışan küçük esnafların işine çok yarıyor bir defa şüphesiz.

Güvencesiz işgücü

Fakat göçmenlerin dehşet içinde yaşamaları demek, hakları için sesini çıkarmaya kalkarsa can güvenliği için endişe etmeye başlaması gerekeceğini düşünerek yaşamaları demek. Bu da, herkesten çok, göçmenlerin ucuz, güvencesiz ve pek çok zaman kayıtsız emeği sayesinde yeşeren sermayenin işine geliyor elbette. Zira takdir edersiniz ki yerel işçilerden çok daha ucuza çalışmak durumundaki göçmen işçilerin, ücretleri ve hakları için mücadele etmeye çekindikleri bir ortamın sürdürülmesi, göçmen işçi çalıştıran her patronun

SENDİKALAR GÖÇMEN İŞÇİLERE SAHİP ÇIKMALI

Göçmen işçilerin sorunlarını Adem Maarastawi ile konuştuk

Türkiye'de çalışma şartları zaten zor. Ücretler düşük, çoğu işyeri Türkiyeli işçileri bile sigorta yapmak istemiyor, asgari ücreti bile vermiyorlar. Göçmenler için çalışma koşulları çok daha zor.

Göçmen işçilerin en büyük sıkıntısı iş güvencesi.

Normalde Türkiyeli işçiler için de zaten sorunlu bir durum ama göçmenler için,

özellikle çalışma iznine sahip olmayanlar için (kaçak işçiler) epey zorluk var. Çünkü bir işe başlasa bile her zaman göçmen işçi kendini güvensiz hissediyor, her an işine son verilebilir, tazminat ödenmez, çalıştığı günlerin bile parasını alamayabilir.

Diğer bir sorun çalışma saatlerinin uzunluğu. Patronlar göçmen işçilerden uzun saatler çalışmasını istiyorlar, ama herhangi bir fazla mesai ücreti ödemiyorlar. Göçmen işçilerin – fazla mesai ücreti

ödenmeyeceği hususundan – ancak maaş aldığı zaman haberi oluyor.

Maaşları konuşmak istiyorsak; maaşların ne kadar düşük olduğunu hepimiz biliyoruz. Benim bildiğim bir imalat firmasında 15 Suriyeli, 8 Pakistanlı, 1 Afganlı ve 17 farklı vatandaşlığa sahip kaçak işçi çalışıyor. O kişilere patron ayda iki bin lira veriyor.

Göçmen işçilerin sorunlarından konuşmak belki bir ömür boyu sürer. Göçmen

işçilerin hakkını veren ve onları düşünen çok sayıda kurum olmadığı için, herhangi bir şey yapamıyorlar ve yaşamları için çok zor koşullarda çalışmak zorunda bırakılıyorlar.

Sendikaların göçmen işçilere sahip çıkması, onların sigortalı ve kayıtlı olarak çalışmasını sağlaması gerekir. Böylece bütün işçiler eşit ücret alır, patronlar işçi sınıfını bölememiş olurlar.

arzulayacağı bir şey. Ücretleri aşağıda tutan ise bulabildiği her işte çalışmaktan başka seçeneği olmayan göçmenler değil patronlar.

Göçmen düşmanlığıyla maskelenen sorumlular

Tabii ki göçmen düşmanlığının sermayeye yararları ücretlerle sınırlı değil. “Üniversiteye sınavsız giriyorlar” denildiğinde eğitimdeki, “hastanede sıra beklemiyorlar” denildiğinde sağıktaki “kiralara yükseltiyorlar” denildiğinde barınmadaki gerçek ve esasen sermayenin ürettiği ve kamusal harcama ile çözülmesi gereken sorunlar, hiçbir statüsü olmadığı için kendini savunması son derece zor olan bir kesimin üzerine yıkılmış oluyor. “Şavaştan kaçıyorlar” denildiğinde ise tüm bu sorunlara çözüm olabilecek kaynakların orduya akıtılmasının üzerini örten militarizm besleniyor. Ve elbette suçun göçmenlere yıkılması, bu sorunları göçmenlerle beraber yaşayan Türkiyeli emekçiler ile göçmen emekçilerin arasını açıyor.

Geri gönderme iddiası: insanlık dışı bir propaganda!

Göçmenlerin geri gönderilmesi ise insanlık dışı olduğu gibi esasen bir yalandan ibaret. Bir defa gönüllü veya davul zurnalı geri gönderme diye bir şey olamaz bunu vurgulamak gerekiyor. Geldikleri yerlere geri dönmek istiyor olsalardı insanlar zaten dönerlerdi. Dönmemelerinin sebebi geldikleri yerlerde can güvenliği olmaması, iş imkanı olmaması veya basitçe burada bir hayat kurmuş olmaları. Hâl böyleyken bu insanların “geri dönmeye” nasıl gönüllü edilmelerinin planlandığı sorusu önemli bir soru haline geliyor. Gitmek isterken gidemeyen göçmenler ise tümüyle AB ile TC arasındaki göçmen anlaşması sonucu burada esir kalan göçmenlerdir.

Fakat öte yandan milyonlarca insanın toplu halde sınır dışına gönderilmesi demek muazzam bir maliyet demek. Okul ve hastane yapmak yerine sınıra daha da fazla asker yağmayı ve göçmenleri göndermeyi vâdedenler bir yandan ırkçılığı sıradanlaştırırken öbür yandan yalan söylüyorlar. Göç idaresi zaten devamlı ne kadar çok göçmeni sınırdışı ettiğiyle övünen bültenler yayınlıyor. Tabii bu, göçmenler konusunda AKP’den de sağda duran muhalefet bloğunun bugünkünden de daha gaddarca uygulamalara imza atamayacağı şeklinde okunmamalı, bu pekâlâ mümkün. Fakat esas önemli olan şu: göçmenleri göndermek emekçilerin hiçbir sorununu çözmeyecek. İnsanların zorla otobüslerle bindirilip çatışma olan bölgelerdeki daha inşaatı bile bitmemiş evlere konulmasıyla fakirlik veya işsizlik azalmayacak. Tam tersi, sırf ırkçılığın ekmeğine yağ sürmek için,

kamu kaynakları tüm emekçileri ayağa kaldırmak yerine insanlara eziyet etmek ve onları ölüme terk etmek için harcanacak. İrkçılara da nefret saçacak ve böbürlenecek alan sağlanmış olacak.

Göçmenler sorun değildir

Göçmen sorunu diye bir sorun yoktur. Göçmen sorunu dediğimiz şey aslında küresel fakirlik, savaş ve iklim krizi sorunudur. Problem insanların yaşanamaz hale gelen yerlerden kalkıp kendilerine daha iyi bir hayat araması değil, yaşadıkları yerlerin yaşanamaz hale gelmesidir. Sınırlara örülen bunca duvar, bunca asker, göç ederken öldürülen veya ölümüne göz yumulan bunca göçmen, insanların göç etmesine engel olmuyor. Sorunun, göçmenlerin geliyor olması olduğunu söyleyenler ise insanlara göç etmekten başka çare bırakmayan savaş tacirleri, fosil yakıt şirketleri ve bugün göçmenlerden veba gibi söz eden devletlerdir.

Ve göçmen sorunu diye bir şey yoktur, ırkçılık sorunu diye bir şey vardır. Konuyu, “elimizde şu kadar insana yetecek kadar ekme var göçmenler gelip hesabı bozuyor” diye anlatanlar, salgınla, savaşla zenginleşen, bizler fakirleşirken büyüttükleri mallarının doğal hakları olduğuna inanmamızı isteyenler ve onların mallarının bekçiliğini yapanlardır.

İrkçılığın panzehiri dayanışmadır

Oysa işçilerin, yan yana durduklarında hakları olan insanca yaşamı alacak gücü potansiyel olarak her zaman var. İrkçılık ise bunun önündeki en büyük engel. Bu yüzden koşulsuz bir şekilde göçmenlerin eşit hakları için tüm emekçilerin beraber mücadele ettiği koşulu hedeflemeliyiz. Gerçekçi olmak görünümü altında “sığınmacı kılığında gelen savaşçılar” veya “gönüllü geri gönderme” gibi saççı pozisyonlara taviz vermek ise böyle bir koşula bizi yaklaştırmayacak.

İrkçi nefretin uluorta saçılabilmesi ve hatta can alabilmesi yalnız göçmenlerin değil bu günlerden, emekçilerin nefes alabildiği, özgürlüklerimizi geri aldığımız ve daha fazlası için mücadele ettiğimiz günleri arzulayan herkesin asli meselesi olmalı. İrkçi siyasetçilerin söyledikleri yalanlara kulak kapamak yetmez, biz duysak da duymasak da onlar örgütlenmeye ve seslerini büyütmeye devam ediyorlar. İrkçilik sözle geriletilemez, ırkçılığın tek ilacı dayanışmadır. İrkçılığın bir ayda verdiği hasarı onarmak seneler sürebilir, ve elbette aldığı canlar geri gelmez. Bu yüzden göçmenlerle dayanışma, hemen şimdi!

İKİZ KULELER VE ANTIEMPERYALİZM

İkiz kulelere saldırının üzerinden 21 yıl geçti.

9 Eylül 2001 sabahı 19 kişi Amerika’da iç hatlar uçuşu yapacak olan dört uçağı kaçırdı. Bunların ilk ikisi Dünya Ticaret Merkezi’nin ikiz kulelerine, üçüncüsü ABD Savunma Bakanlığı’nın merkezi olan Pentagon binasına çarptırıldı. Dördüncüsü ise yolcular uçağı kaçırılanlarla kapışırken Pensilvanya’da bir tarlaya düştü. Düşmeseydi hedefinin ya Senato binası ya da Beyaz saray olduğu zannediliyor. Uçakları kaçırılanların ve tüm yolcuların yanı sıra, ikiz kulelerin yıkılmasıyla birlikte toplam 3000’e yakın kişinin öldüğü tahmin ediliyor.

Saldırının anlamı neydi? Amacı neydi? Etkileri ne oldu?

Saldırını Suudi Arabistan doğumlu Usame bin Ladin yönetimindeki el Kaide örgütü planlayıp gerçekleştirmişti. Bin Ladin’in babası, kraliyet ailesiyle yakın ilişkileri olan milyarder bir inşaat müteahhidiydi.

Ama açık ki yarattığı örgüt zengin Araplara değil, yoksul, umutsuz, çaresiz Müslüman kitlelere cazip geliyordu. Yüz küsur yıldır Batı’nın ekonomik ve askerî gücü altında ezilen, her türlü millî ve dinî hassasiyetleri Amerika’nın jandarması olarak gördükleri İsrail tarafından her gün çiğnenen kitlelerin gözünde Amerika’ya direnmek, karşı koymak, saldırmak kuşkusuz makul ve olumlu bir şeydi.

Nitekim, hem el Kaide, hem aynı toplumsal dinamiklerin üzerine oturan IŞİD tüm Arap ülkelerinde (ve hatta bir dizi Afrika ülkesinde) çok taraftar buldu, hızla büyüdü.

Ne var ki, kitlelerin anlamlı ve haklı isyan ve başkaldırı duygularını hem el Kaide hem IŞİD hem diğer benzer örgütler çıkmaz bir sokağa, başarı şansı olmayan kör bir mecraya kanalizasyon ediyor.

Amerika’da insan öldürmek, askerî bile olmayan hedefler vurmak Ortadoğu yoksullarının mücadelesine nasıl bir katkıda bulunabilirdi? Nasıl faydası olabilirdi? Olmazdı ve olmadı.

Aksine, ikiz kulelere saldırıyı bahane ederek Amerika o günden beri zaten yapmak istediği her türlü vahşeti yapıyor ve “meşru” gösteriyor. “Teröre karşı mücadele” teraneleriyle Afganistan, Irak, Suriye ve Somali bombalandı. Bizzat Amerika’da yine “güvenlik” bahanesiyle yeni yeni berbat yasalar geçirildi, yeni “iç güvenlik” kurumları yaratıldı.

Kulelerin çöküşü çok çarpıcı bir sahneydi; dört uçağın kaçırılması çok çarpıcı bir eylemdi. Ama aradan geçen 21 yıl içinde bunların faydasını ne bir Arap ne bir Müslüman gördü. Ne Ortadoğu halklarının durumunda bir iyileşme oldu, ne emperyalizm geriletildi.

Çünkü gizli intihar saldırganlarının yaptığı eylemlerin kimseye bir faydası yoktur; antiemperyalist mücadele büyük kitlelerin kendi mücadelesi olmalıdır.

DurDe platformunun eylemi, 2015

MARKSİZM VE SAVAŞ

ÇAĞLA OFLAS

Emperyalizmin krizinin biriktirdiği çelişkileri düşündüğümüzde Ukrayna savaşı yeni bir aşamaya tekabül ediyor. Nitekim, ABD ve Çin arasında Tayvan üzerinden yaşanan gerilimlerle o bölge de savaşın eşğine geldi.

Devletler arasında yaşanan jeopolitik rekabetin kızışması, çatışmalar ve savaşlar, iklimden ekonomiye ve siyasal krize kadar hemen her alanda kapitalizmin krizlerinin derinleşmesine yol açıyor. Ukrayna savaşı sonrasında milyonlarca insanın yerinden olması, her iki taraftan da binlerce insanın ölmesi gibi insani krizlerin dışında, hayati önem taşıyan enerji ve gıda fiyatlarında da sıra dışı yükselişler yaşanmakta. Küresel üretim noktaları ve ticaret yollarında, tedarik zincirlerinde baş gösteren ciddi aksamaların meydana gelmesi, askeri harcamalarda muazzam artışlar, uluslararası ilişkilerde yaşanan gerilim ve kamplaşma, kitlesel göçler, halkların düşmanlaştırılması; uluslararası ölçekte bedeli tamamen işçi sınıfına ödetilen emperyalist bir savaş yaşanıyor. Nitekim, gıda ve enerjiye ulaşmada yaşanan kriz sonucunda işçi sınıfı dünya çapında mücadeleye atılmaya başladı. Sri Lanka'da krizin yol açtığı kitlesel mücadele iktidarı devirdi. Panama'da da gıda ve akaryakıt fiyatlarındaki fahiş artışlar tarihin en büyük kitlesel işçi mücadelesine yol açtı. İngiltere, Almanya, İtalya, Güney Afrika ve Sudan'da başlayan grev dalgasının etkileri ABD ve Fransa'ya ulaştı.

Ukrayna savaşı 7'inci ayını doldurdu. Ne Rusya Ukrayna'yı işgale girerken hedeflediğine ulaşabildi ne de Ukrayna Rusya'yı topraklarından çıkarabildi. Hemen herkes uzun sürecek bir savaş olduğunda hemfikir. Bu anlamda, emperyalistler arasındaki güç mücadelesi sonucunda ortaya çıkan savaş karşısında doğru tutum almak, kitlesel bir savaş karşıtı hareketi inşa etmek açısından hayati önem taşıyor.

1989-1991'de Rusya ve Doğu Bloku ülkeleri yıkıldığından bugüne yaşanan pek çok savaş, ABD hegemonyasının gerilemiş olduğunu gösteriyor. Nitekim, ABD'nin 1989'da Panama'yı işgal etmesi,

1 Mart 2003 - Irak'ta savaş tezkeresini durduran hareket, Ankara

1990-91 Körfez Krizi, 1992'de BM Güvenlik Gücü'nün Somali'ye yaptığı "insani" müdahale, 1999'da Yugoslavya'nın NATO tarafından bombalanması; tüm bunlar Soğuk Savaş koşullarının çözülmesiyle yeni savaşlar ve kargaşalar dönemine girildiğine ilişkin ilk işaretlerdir.

ABD'nin Irak ve Afganistan savaşı emperyalizmin krizini derinleştiren yeni bir aşamayı. Aynı zamanda ABD'nin hegemonik çözümlerini hızlandıran gelişmeler olarak da yaşandı. 2008'de yaşanan ekonomik krizle birlikte ABD'nin ekonomik gerilevişi de hızlandı. Rusya ve özellikle Çin ekonomilerinin güçlenmesiyle birlikte ABD tamamen bu yükselişe yanıt vermeye odaklı bir ülke haline geldi.

"Asıl düşman içeridedir"

Büyük çatışmaların, altüst oluşların yaşandığı olağanüstü zamanlardan geçiyoruz. Rosa Lüksemburg, *Junnius* adlı broşüründe, olağanüstü koşullarda yaşanan savaşların büyük değişikliklere yol açtığını yazmıştı. Lenin de kapitalizmin emperyalizm aşamasında, devletler arasındaki rekabet ve güç mücadelesinin kaçınılmaz olarak savaşa yol açacağını söylemişti. Clau-

sewitz'in "Savaş, siyasetin başka yollarla devamıdır" dediği ünlü sözünü güncellersek: Kapitalist devletler arasındaki güç mücadelesi, etki alanları ve pazarlar üzerinde gerilimler belli bir eşige ulaştığında, siyasal ve ekonomik rekabette kimin egemen olacağını belirlemek için, savaş yeniden bir seçenek haline gelir. Temenniler ve diplomatik girişimler kapitalistleri caydıramaz.

Troçki I. Dünya Savaşı esnasında "Savaş ve Enternasyonal" adlı broşürde emperyalizmin krizinin tüm ulusal ekonomilerin çöküşüne yol açtığı koşullarda gerçekleşen savaşın, dünya ekonomik gücüne sahip olan ülkenin egemen sınıfının işine yarayacağını anlatıyordu. Bu savaşla büyük güçten dünya gücüne dönüşecek olan ülkenin kapitalist sınıfın sömürsünü hedeflediğini açıklarken, emperyalizmin uluslararası kaosa yol açtığının, bu kaostan tek çıkışın uluslararası işçi devrimi olduğunun da altını çiziyordu.

Lenin de kapitalizmin bir parçası olan savaşın kapitalizmin yıkılmadan sona ermeyeceğinden hareketle savaşa karşı etkili bir mücadele perspektifi savundu. Lenin'in tutumu çok basitti: Savaşı kapitalistler ile işçi sınıfı

arasında iç savaşa çevirmek. Bu anlamda Karl Liebknecht'in "asıl düşman ana yurttadır" perspektifi mükemmel bir formülasyondur. Lenin'in sözünü ettiği iyi temenniler ve diplomatik girişimlerden oluşan pasif bir barış programı değil, kitlesel grevlerden cephede kurulan kardeşçe ilişkilere, milyonluk eylemlerle harekete geçip savaşan cepheyi yenilgiye uğratmaktır.

Savaşın işçi sınıfının önüne "ya sosyalizm ya barbarlık" ikilemini koyduğunu söyleyen Rosa Lüksemburg da iyi temenniler ve uluslararası kuruluşlar nezdinde gerçekleşecek kısmi reformlarla emperyalizmi zayıflatmaya yönelik reformizmi eleştiri yağmuruna tutmuştu. Rosa'ya göre, dünya savaşının sosyalistlerin önüne koyduğu asıl problem, işçi sınıfının savaşa hazır olup olmadığıydı. Savaşı ancak işçi sınıfının kitle grevlerinden oluşan mücadelesiyle durdurabilirdi.

Barış işçilerle gelecek

I. Dünya Savaşı'na son veren şey, Rusya'da başlayan, Almanya, Avusturya ve Macaristan'a kadar tüm Avrupa'yı kuşatan işçi devrimleriydi. Lenin'in söylediği gibi; emperyalistler arasındaki savaş siperlerde sürerken,

fabrikalarda başlayan isyan ve grevler kapitalistleri yenilgiye uğratmış, devletler savaşa son vermek zorunda kalmıştı. Bunun bir başka örneği de Vietnam'da yaşandı. Devasa bir güç olan ABD'nin küçük bir köylü ülkesine açtığı savaş, bizzat savaşan cephede başlayan isyan ve kitlesel gösterilerle ABD'nin yenilgisine yol açtı.

Vietnam'da savaş karşıtı kitlesel mücadeleler sadece savaşa son vermekle kalmamış, kitlesel grevler ve öğrenci isyanlarından oluşan sosyal hareketlerin küresel ölçekte patlamasına yol açtı. 2003'de ABD'nin Irak'ı işgali karşısında da dünya çapında 36 milyon insan sokağa çıktı. Bu hareket başarılı olmasa da ABD'nin hegemonyasını ciddi ölçüde yıprattı.

Ukrayna'daki savaş Stalinizm'in ve reformizmin tarihsel krizini bir kez daha açığa çıkardı.

Emperyalist devletler arasındaki güç mücadelesi sonucunda ortaya çıkan kamplaşmalar karşısında sınıf perspektifini bir kenara atarlar, Troçki, Lenin ve Rosa Lüksemburg'un savaş karşısındaki tutumlarını tamamen unutup, işçi sınıfını birbiriyle rekabet eden emperyalist kamplardan birini desteklemeye çağırırlar.

Stalinistler büyük Rus şovenisti Putin'in emperyalist işgalini meşrulaştırma yarışına girerken, Paul Mason'undan Gilbert Achar'ına, Zizek'ine, birçok isim de NATO ve ABD'nin yanında taraf oldu. Rusya'ya yaptırımlar uygulanmasını, Ukrayna'nın silahlandırılmasını savundular. Oysa egemen sınıflar arasındaki rekabette hangi kamp kazanırsa kazansın kapitalist sömürü ilişkileri devam edecek. Sosyal demokratların I. Dünya Savaşı'nda "anayurt savunusu" adı altında kendi burjuvalarını destekleyen sosyal şovenistlerin benzeri tutumlar alması ile gerçek sosyalistler arasında kalın bir çizgi var.

Ne ABD ve NATO güçleri ne de Rusya ve Çin bu savaşı durdurabilir. Başta Rusya olmak üzere işçi sınıfının dünya çapında kitlesel grevler ve buna eşlik eden milyonluk gösterilerden oluşan mücadelesi bu savaşı durdurabilir.

İKTİDARIN ÖĞRETMENLİK MESLEK KANUNU SAFSATASI: DİRENİŞİN KAZANMASI İÇİN NELER YAPILABİLİR?

ŞAFAK AYHAN

Eylül ayının başında Ankara'da, Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası bir toplantı yaptı. Toplantı çıkışında yürümek isteyen öğretmenlere polis, biber gazı ve sert müdahale ile karşılık verdi. Birçok kişi yaralandı ve gözaltına alındı.

Özel sektörde kan emici sermayedarlar tarafından adeta üç kuruşa çalıştırılan öğretmenler artık sessiz ve örgütsüz değil. Asgari ücretin de altında ücretlere çalışmak zorunda bırakılan bu insanlar seslerini daha çok duyurabilmek için tüm baskılara rağmen örgütlenmekten geri durmuyorlar.

Taban maaş uygulaması ve güvenceli koşullarda çalışmak, bu arkadaşlarımızın en temel taleplerinden. Yoksulluk sınırının 22 bin lirayı geçtiği şu dönemde asgari ücretin altındaki rakamlara çalışmamak, sömürülmemek için, emeğin hakkını korumak için ellerinden geleni yapmaya çalışıyorlar. İktidar ise hakkını arayan öğretmenlere “çapulcu bunlar” demekle yetindi sadece.

8 Eylül'de Eğitim Sen Türkiye genelindeki şube başkanlarını Ankara'ya çağırdı: MEB'in önüne gidip Öğretmenlik Meslek Kanunu'na neden karşı çıktığını anlatmak istiyordu. Ancak polis 8 Eylül sabahının erken saatlerinden itibaren Eğitim Sen Genel Merkezi'ni abluka altına aldı ve öğretmenleri saatlerce sendikadan dışarı çıkartmadı.

9 Eylül günü de Eğitim İş sendikası, “öğretmene saygı” ismini verdiği bir dizi eylemler düzenledi. Ankara'da MEB'in önünde basın açıklaması yapmak isteyen öğretmenleri polis bir kez daha ablukaya aldı.

Eğitim emekçileri artan yoksulluğa, günden güne eriyen maaşlara ve ÖMK'ya karşı sokakları hareketlendirmeye devam edecek, Eğitim Sen'in merkez yürütme kurulu-nun aldığı karar doğrultusunda ülkenin her yerindeki şubeler 12 Eylül 2022 Pazartesi günü (kendi bölgesinin eğitim durumu önceleyecek şekilde) “ÖMK'ya hayır”, “Eşit işe eşit ücret” sloganlarıyla basın açıklamaları yapacak.

ÖMK BİR AN ÖNCE GERİ ÇEKİLMELİ

Eğitim Sen Bursa şubesi Yürütme Kurulu üyesi Yusuf Özmen'le ÖMK sürecini konuştuk

Öğretmenlik Meslek Kanununu bütünlüklü değerlendirmedimizi düşünüyorum. Maalesef ki öğretmenler de birçok sendika da ÖMK'yi kariyer ve sınav denklemine sıkıştırmış durumda. Aynı işi yapan öğretmenlerin kariyer basamaklarıyla ayrıştırılması elbette ki bir garabet ve bu kariyer basamakları için öğretmenlerin yetersiz ilan edilip hiçbir eğitici yanı olmayan videoları izlemeye zorlanması, sınava sokulması elbette ki kabul edilebilir bir durum değil. Ancak başta da belirttiğim gibi, Öğretmenlik Meslek Kanunu'na bütünlüklü olarak bakıldığında, kanunun asıl amacının yandaş ve biat eden bir öğretmen profili oluşturmak olduğunu çok net görebiliriz.

Kanunun neler getirdiğine baktığımız zaman, atama süreçleriyle başlayan biat kültürünü öne çıkaran uygulamalar getirmekte olduğunu görebiliyoruz. Atamalarda arşiv araştırması güvenlik soruşturması kanunî hale getirilecek, daha üniversite döneminde hatta öncesinde öğrencilerin, öğretmen adaylarının legal siyasi faaliyetler dâhil hiçbir eylem etkinliğinin içinde yer alma-

Eğitim Sen Ankara eylemi

masını, hatta atanmak istiyorlarsa hükümete yakın bir çizgide hareket etmesi gerektiğini dayatacak. Ayrıca öğretmenlerimiz atandıktan sonra aday öğretmenlikten asil öğretmenliğe geçiş sürecini bir komisyonun mülakatına bırakmakta ve yeni atanan öğretmenlerin bu biat kültürüne uyması ve hatta sözleşmeli olarak atadıkları öğretmenlerin sözleşmelerinin uzatılmayacağı korkusu salık verilerek öğretmenlerin emir kulu haline getirilmesiyle yandaş sendikalara üye olmaya zorlandıklarını da açık şekilde görebiliyoruz.

Sınava girme şartları arasında yer alan 'kademe ilerleme cezası alma' koşulu da öğretmenleri bütün muhalif yapılardan siyasi ve sendikal süreçlerden uzak tutmayı amaç-

lamaktadır.

Yönetmelikte belirtilen ek2 ile öğretmenlere görev tanımlarında olmayan angarya işler getirilmekte, bu durum, sınava girmek için de ön koşul kabul edilmektedir.

Dolayısıyla ÖMK biat kültürünü dayatmakta, öğretmenler arasındaki dayanışmayı, iş yeri barışını bozmaktadır. Bunu da artık geçinemecek duruma getirilen öğretmenlere küçük bir gelir artışının şartı olarak dayatmaktadır. Bu minvalde bakıldığında, ÖMK bir an önce geri çekilmeli ve öğretmenlerle, sendikalarla, eğitimin bütün paydaşlarıyla bir araya gelinerek yeni ve gerçek bir meslek kanunu yapılmalıdır.

TEK ÇÖZÜM VAR: BİRLİKTE MÜCADELE

Eğitim hizmet kolunda 50'ye yakın sendika var.

Bu sendikaların kendi iç ayrışmalarının en temel sebebi, mevcut neoliberal sistemde egemenlerin işçi sınıfını parçalamak için sürekli olarak suni gündemlerle ve polemiklerle (milliyetçilik, ırkçılık, devletçilik vs.) eğitim emekçilerinin birleşmesini engelleme çabalarıdır.

Ülkede özel sektör öğretmenleri ile ataması yapılmayan öğretmenler de dâhil iki buçuk, üç milyona yakın bir eğitim emekçisi ordusu var.

Bu insanların birleşip tek ses olmaları halinde elde edemeyecekleri tek bir kazanım bile yoktur.

MÜCADELENİN İÇİNDEN
Faruk Sevim

GÖÇMEN İŞÇİLERİN ÖRGÜTLENMESİ, İŞÇİ SINIFINI GÜÇLENDİRİR

Kapitalizmin başlangıcından itibaren göçmen işçiler, işçi sınıfının çok önemli bir parçası olarak ortaya çıktı. Afrika'daki siyah emeğin köle emeği olarak tarımsal üretimde kullanılması, kapitalist birikim sürecini genişleten bir unsur oldu.

1970'lerden itibaren göçmenliğin giderek artmasını, kapitalistler bir fırsat olarak değerlendirdi. Kapitalist merkezler ihtiyaçları olan emek gücünü göçmen olarak kabul etmeye başladı.

1970 yılında doğdukları ülke dışında yaşayan 82 milyon insan varken, bu sayı 2000 yılında 175 milyona,

2008'de 200 milyona, 2015'te 250 milyona ulaştı, bugün ise uluslararası göçmen sayısının 300 milyonu geçtiği belirtiliyor.

300 milyonluk nüfusu ve 200 milyonluk işçi sayısı ile göçmenler dünyada ve Türkiye'de çok büyük bir kitle. Dünya tarihinde göçmen nüfusu hiç bu kadar yüksek olmamıştı. Çünkü göçmenlerin geldiği ülkelerde şiddet, çatışma ve yoksulluk korkunç boyutlarda.

Göçmenlerin büyük bir bölümü işçi olarak hayatını sürdürüyor. Bugün dünyada 2 milyar işçinin içinde 200 milyon uluslararası göçmen işçi var. Türkiye'de de 21 milyon işçinin 2 milyonu göçmen işçi.

Pandemiden bu yana devam eden ekonomik krizde, Türkiye kapitalistlerini kurtaran en önemli faktör, göçmen işçiler oldu. Ucuz göçmen işçiliği, patronlara ihracat konusunda önemli avantajlar sağladı. Tekstilden, inşaat sektörüne, imalat sanayine, tarım ve hayvancılığa pek çok alanda, çok düşük ücretlerle göçmen işçiler çalıştırıldı.

Göçmenlerin emek piyasasına girmesiyle beraber işçi ücretleri yarı yarıya düştü, göçmen işçiler düşük ücretli

ve sigortasız çalıştırıldı.

Türkiye'de sendikalar, göçmen işçilerin sorunlarını ve örgütlenmelerini henüz gündemine almış değil. Sendikalarda genel olarak, göçmenlerin örgütlenmesinin zor olduğu anlayışı hâkim.

Bütün göçmen işçilerin öncelikle kayıtlı çalışmasının sağlanmasını, sendikalara üye yapılmasını, birlikte mücadeleyi sağlamalıyız. Bütün göçmenlere çalışma izni verilmesi, sorunların çözümü için önemli bir aşamadır.

Örgütlenme yasaklarını aşılıp, göçmen işçileri örgütlemek zorundayız. Bu konuda atılan adımlar şimdilik küçük ama çok önemli. İşçi sınıfının en çok ezilen yüzde 10'luk kesiminin gücünü tüm işçi sınıfının gücüyle birleştirmek zorundayız. Bu hem işçilerin milliyetçi temelde bölünmesine engel olacaktır hem de içinde bulunduğumuz dönemin Nazilerine karşı tüm ezilenlerin birlikte direnmesini sağlayacaktır.

CEHENNEMDE BEŞ GÜN

Diziden bir kare

TUNA EMREN

Katrina Kasırgası 29 Ağustos 2005'te New Orleans'ı vurdu.

Bundan saatler önce, şehir sakinleri, hayatta bir kez karşılaşabilecek bir kasırganın yaklaştığını bilerek hazırlık yapmaya başlamıştı. Beklenen kasırga şiddetini yitirmiş olarak ulaştı. Pencereleri kırıp savurdu, binaları sarstı, çatıları uçurdu ama çok geçmeden dindi. En azından ilk başta böyle görünüyordu.

Sonra her şey giderek kötüleşti. Nehirler ve göllerle çevrili şehrin bentleri çöktü, sular evlerin çatılarına ulaşana dek yükseldi, herkes olduğu yerde kalakaldı. Fırtınanın sonlandığı anda yeni bir kabus başlamıştı.

New Orleans'ın Memorial Tıp Merkezi de o büyük insanlık dramından payını aldı, yaşananların en zorlu koşullarda tecrübe edileceği bir cehenneme dönüştü.

Hastaneye, her şey yaşanıp bittikten sonra giren ekipler, 45 hastanın terk edilmiş cansız bedenleriyle karşılaştı.

Burada neler yaşanmıştı böyle?

Sheri Fink'in Pulitzer Ödüllü "Memorial'da Beş Gün" makalesinden aynı adla uyarlanan sekiz bölümlük mini dizi bizleri hastanedeki o beş güne götürüyor. 12 Yıllık Esaret (12 Years A Slave) filminin yazarı ve yapımcısı John Ridley'in, Lost dizisinin yapımcılarından Carlton Cuse ile bir araya gelerek yarattığı bu enfes yapım, yaklaşmakta olan fırtınanın gerçek görüntüleriyle başlıyor.

Neler yaşanmıştı?

New Orleans'ı vuran kasırga, Bahamalar'ın açıklarından, 23 Ağustos'ta doğdu. Ertesi gün Miami yakınlarından geçen Katrina henüz 'Kategori 1' seviyesindeydi ama dört gün boyunca dolaştığı Meksika Körfezi'nde korkunç bir dönüşüm geçirerek saatte 290 km. hıza ulaştı. Artık 'Kategori 5' seviyesindeydi. 1,3 milyon nüfuslu New Orleans'a ulaştığındaysa 'Kategori 2'ye gerilemişti ama şehri çevreleyen iki gölde fırtına dalgalarına sebep oldu, bir kasırgaya dayanamayacakları çoktandır bilinen bentleri

yıktı ve şehir sular altında kaldı.

Pontchartrain Gölü'nün suları şehrin düşük rakımlı yoksul bölgelerine boşaldı. Devlet güçleri olan biteni oturdukları yerden izlerken, binlerce kişi evlerinde, çatıların da günlerce mahsur kaldı. Yüzlerce kişi öldü.

Felaket, her açıdan ve her aşamasında sınıf ve ırk eşitsizlikleriyle şekillendirilerek büyütüldü. Yaşanan insanlık dramı, siyahlar ve Latinlerin bulunduğu bölgelerin ihmal edilmiş altyapısının bir sonucuydu ama bununla da sınırlı kalmadı. Şehirde acil yardım çağrısında bulunan iki bina vardı; Louisiana Superdome stadyumu ve Memorial Hastanesi. Federal Acil Durum Yönetim Kurumu (FEMA), bu iki merkezde neler yaşandığı bilindiği halde günlerce bekletildi. Dahası, FEMA, sağlık ekiplerinin New Orleans'a ulaşmasını da yasakladı, hatta müdahalede bulunmak isteyen itfaiye ekiplerine bile engel oldu. Fırtınayı atlatabilmiş olan şehir sakinleri teknelerine atlayıp kendi kurtarma operasyonlarını başlatmak zorunda kaldı.

Sel suları New Orleans banliyölerini yuttuğunda, kurtarma operasyonunun sorumlusunu tespit edebilmek şöyle dursun, telefona cevap verecek birilerini bulmak bile mümkün değildi. Şehrin elektriği günlerce kesik kaldı, telefon şebekeleri çöktü, gıda ve içme suyu stokları tükeni ve o sırada Başkan Bush da New Orleans üzerinden alçak uçuş yapmakta olan uçağında bunların hepsini konforlu koltuğundan izledi. Başkanın uçağı şehre inmedi. Bush aşağıdaki yıkımı kendi gözleriyle gördü, ancak yine de kurtarma operasyonlarını başlatmadı.

Yardım eli uzanmadı ama aç ve çaresiz kalınca gıda, ilaç, bebek bezi gibi temel ihtiyaçlarını karşılayabilmek için, kayıklarla ya da göğüslerine ulaşan suyun içinde yürüyerek dükkanlara ulaşmaya çalışan halkın karşısına silahlı birlikler çıkarıldı. Ordu kurtarma operasyonu yapacağına insan avına başladı, onlarca kişiyi katletti.

Tüm bunlar, hayal edilebilecek en dehşet verici şekilde, dünyanın en varlıklı ve güçlü ülkesinde yaşandı.

O kasırganın gölgesi hâlâ o şehrin üzerinde asılı duruyor.

'Geride bırakıldık'

Peki bu yaşananların suçunu kim üstelenecekti?

"Memorial'da Beş Gün", bu inanılmaz trajediyi hastaneden ibaret küçük bir evrende işlerken aynı soruya odaklı kalıyor.

Mini dizinin ilk beş bölümü, bu beş günün bir özeti olarak tasarlanmış. Günbegün yaşananları hastaların, doktorların, hemşirelerin gözünden izlemeye devam ediyoruz.

Elektriksiz kalmış bir hastanede ne kadar dayanabilirsiniz? Cehennem sıcaklığının, katlanılmaz seviyelere varan nemle birleşip şehrin üstüne çöktüğü beş gün boyunca klimalar da çalıştırılmıyor. Hastaların acilen tahliye edilmesi gerekirken asansörler bile devre dışı kalıyor. Personel her bir hastayı hastanenin çatısındaki helikopter pistine, 40 dakika boyunca sürecek bir çabayla taşımak zorunda. Fakat taşınamayacak durumda olan hastalar da var... İşte geride bırakılmış o 45 ölü beden hikayesi burada başlıyor. Son üç bölümde ise bu 45 hastanın ötenaziyle öldürüldüğü şüphesi üzerine yürütülen bir araştırmaya tanıklık ediyoruz.

Memorial'da işler daha da kötüleştikçe herkesin zihinsel durumu çözülüyor, yaşananların ağırlığı oyuncuların güçlü performanslarıyla birleşiyor ve bu tüyler ürpertici eziyetin içine hapsolan tüm karakterlerin, o muazzam baskı altında yaşadıkları dönüşümler dizinin taşıyıcı kırımları olarak yükseliyor.

İzlemesi gerçekten çok zor olan, Cherry Jones ve Vera Farmiga'nın başrolleri paylaştığı "Memorial'da Beş Gün" – hastaları için gereken makineler bile devreden çıkmışken- doktorlar ve hemşirelerin o hastaları hayatta tutabilmek, hepsini tahliye edebilmek için kahramanca çabaladıklarını gösterirken, öfkeden dişlerinizi sıkmanıza yol açacak o acı gerçeği de ustalıkla işliyor; geride bırakıldık...kimse bizi umursamıyor...

EGE'DE KALICI BARIS, KIBRIS'TA SIYASİ ÇÖZÜM

Ege'de bir kez daha savaş tamları çalınıyor. Çünkü rakip iki bölgesel gücü milliyetçi iktidarlar yönetiyor ve uluslararası koşullar buna müsait.

1990'ların ilk yarısında meydana gelen Kardak kayalıkları krizinden bu yana Ankara ile Atina arasındaki gerilim en yüksek noktaya çıkartılmış durumda.

Geçtiğimiz günlerde Yunanistan radarları ve S-300 sisteminin Türk savaş uçaklarına kilitlendiği duyuruldu.

Türkiye TV'lerine ve gazetelerine bakıldığında Yunanistan, Türkiye'ye saldırmaya hazırlanıyor. Ekranlara çıkan eski askerler ve kendinden menkul "stratejistler" iki ordunun askeri güçlerini karşılaştırıp, Atina'ya "gereken dersin" verilmesi gerektiğini savunuyor.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, savaş yanlısı "yorumculardan" daha ihtiyatlı. Hemen değil "bir gece ansızın gelebiliriz" diyor. 1974'te Kıbrıs'a yapılan müdahaleye ve Suriye hareketlerine gönderme yapan, özünde ülkücü faşist hareketin bir sloganı olan bu söz (ihtiyatlı gibi görünse de) açıkça askeri tehdit.

Erdoğan'ın "ihtiyatının" temelini arkasında Avrupa Birliği ve ABD'nin olduğu Yunanistan hükümetine karşı bir askeri operasyonun imkansız denecek kadar zor olması yatıyor. Bu yüzden Perinçek gibiler ekranlara çıkıp Rusya'yı Akdeniz'e çağırılmaktan, yani emperyalist bir müttefik bulmaktan söz ediyor.

Milliyetçi propaganda

Toplumda milliyetçi bir refleks oluşturmak adına aşırı sağcı fikirler ve eylemler ortaya saçılıyor.

Ankara'nın dış politikasını büyük oranda belirleyen Devlet Bahçeli'ye bir MHP'li Yunanistan'ın egemenliğindeki Ege adalarını Türkiye sınırlarına katan bir harita "hediye" ediyor.

Lozan'ın 2023'te yürürlükten kalkacağını sanan AKP'lilere, 12 adanın aslında Türk toprağı olduğu iddiası gerçekmiş gibi zikrediliyor.

Bunlar ya tarihi bilmiyor ya da bile bile çarpıtıyor.

Osmanlı İmparatorluğu, Ege adalarını 1456-1479, 1522-1566 ve 1645-1718 dönemlerinde kademeli olarak ele geçirdi. Fakat Kıbrıs'tan farklı olarak buralara Türk nüfus kaydırmadı. O adalarda yaşayanlar dün olduğu gibi bugün de hep Rumlar oldu. Lozan antlaşması ise, imparatorlukların tarihe karıştığı 20'nci yüzyılda malumun ilanıydı.

Türkiye'deki milliyetçilerin bir diğer argümanı ise adaların silahlandırılması ve Yunanistan'a yeni ABD üslerinin açılması. Tüm bunların Türkiye'ye saldırı hazırlığı olduğunu söylüyorlar.

Evet, Yunanistan'daki sağcı hükümet ABD ile iyi ilişkilere sahip ve ülkedeki ABD askeri varlığı artırıyor. Fakat Türkiye'de de ABD askeri üsleri var, hele hele İncirlik'te

atom bombaları var. Atina'nın Washington'la askeri işbirliğinin ve bu üslerin asıl hedefi Rusya'dır. Ve tüm Doğu Avrupa'da durum aynıdır.

Adaların silahlandırılması ise bir boşlukta gelişmedi. Bugün Atina ile Ankara arasındaki askeri rekabetin temel sebebi - 2010 yılından itibaren - Doğu Akdeniz'de, özellikle Kıbrıs etrafında hidrokarbon yataklarının keşfidir. Dev küresel şirketler bölgeye girerken, bölünmüş Kıbrıs adasında gerginlik had safhaya çıktı.

Askeri restleşmenin sebebi

Yunanistan'ın hegemonyası altındaki Kıbrıs Cumhuriyeti, dünya nezdinde meşru bir devlet olarak görüldüğü için doğal gaz arama-çıkarma kontratlarını hemen imzaladı. Türkiye'nin bir uydusu

olan KKTC ise Birleşmiş Milletler nezdinde tanınmıyor.

İşte bu sıkışmışlık, bazı askeri çevrelerin ortaya attığı Mavi Vatan adlı tezin hakim dış politika haline gelmesine neden oldu. Türkiye'nin deniz yetki alanlarının artırılması ve bunun için askeri güç kullanılmasını savunan bu doktrinin devreye girmesinin ardından barışçıl Ege denizinde savaş rüzgarları esmeye başladı.

2019 yılında gerçekleşen Yunanistan seçimlerinden sağcı-milliyetçi Miçotakis/Yeni Demokrasi hükümetinin zaferle çıkmasıyla birlikte karşılıklı reaksiyon gelişti. Barışçıl Ege adalarının açıklarında savaş gemilerinin birbirlerini taciz etmeleri sonucu Atina da boş durmadı.

Tıpkı Türkiye'de olduğu Yunanistan'da da işçiler milliyetçi propagandaya maruz kalıyor. Bu propagandanın malzemeleri ise Türk milliyetçileri tarafından üretiliyor. Neyse ki Yunanistan'da milliyetçiliğe ve savaşa karşı tavizsiz mücadeleye yürüten sosyalistler var; onlar kendi hükümetlerinin militarist politikalarını teşhir ediyor.

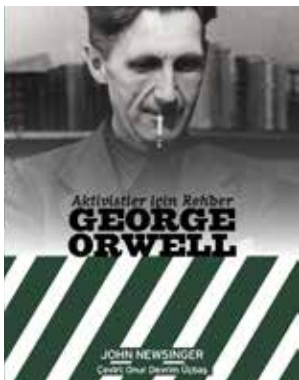
Burada ise Ergenekon-Balyoz davaları sanığı emekli askerlerin de içinde olduğu bir grubun doktrini olan Mavi Vatan, hem iktidar hem de 6'lı masa partileri tarafından savunuluyor. Türkiye kamuoyunun çoğunluğu Ege'de savaşa karşı. Fakat Ege'de, Akdeniz'de, her yerde tutarlı barış ve siyasi çözümü savunan güçlü bir siyasi muhalefet ortaya çıkabilmiş değil.

Yaklaşan seçimlerde eğer gerçek bir sol seçenek olacaksa, bu seçeneğin en ayırd edici noktalarından biri Kıbrıs'ta siyasi çözümü ve Ege'de/Akdeniz'de kalıcı barışı savunması olacaktır. Bu "hümanist" bir temenni değil. Mavi Vatan denilen proaktif dış politikanın faturası, ekonomik krizle dönüyor. Komşularıyla ve neredeyse herkesle kavgalı olan Türkiye kapitalizminin borç krizi derinleşiyor ve maliyet topluma yayılıyor. TL'nin değer kaybetmesine yol açan en önemli sebeplerden biri dış politikadır. İktidar bloku, yürüttüğü ve başarısız olan bu "dış politika" nedeniyle de yenilmelidir.

BİZİ ARAYIN SOSYALİST İŞÇİ'YE ULAŞIN!

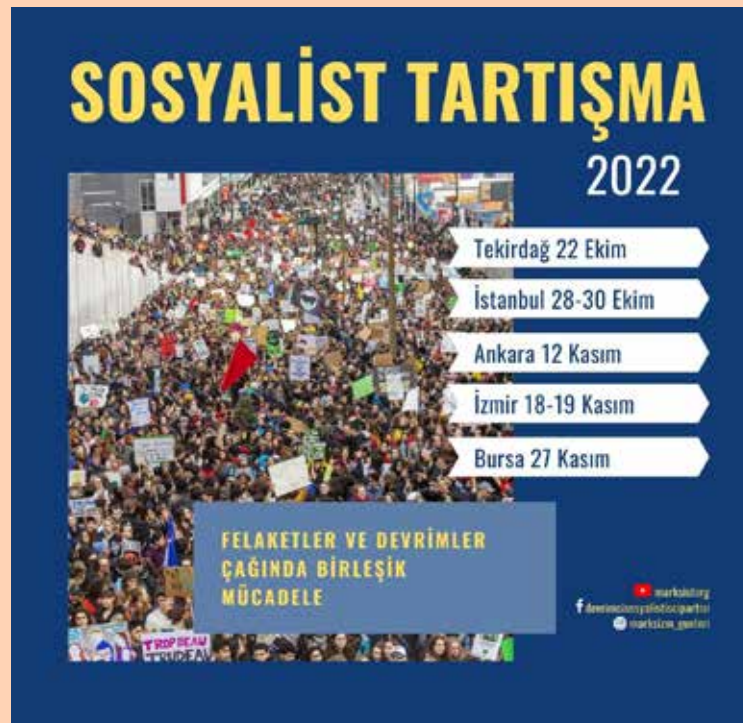
İstanbul
Kadıköy: 0 533 447 97 09
Şişli: 0 555 637 24 50
Fatih: 0 536 219 63 41
Ankara: 0 535 884 21 22
İzmir: 0 507 555 02 72
Akhisar: 0 544 327 04 45
Antalya: 0 536 335 10 19
Antep: 0 533 627 30 25
Bursa: 0 507 727 50 45
Çanakkale :05324623804
Dersim: 0 543 447 24 15
Edirne: 0 539 429 17 58
Malatya: 0 534 982 59 26
Muğla : 0 539 932 21 17
Samsun: 0 551 450 64 52
Sivas: 0 533 515 28 24
Soma: 0 532 693 70 57
Tekirdağ: 0 533 233 41 50

Z YAYINLARI

Aktivistler için rehber dizisi kitapları:

- ◆ Rosa Luxemburg
 - ◆ Eleanor Marx
 - ◆ Malcolm X
 - ◆ Gramsci
 - ◆ George Orwell
- Ulaşmak için dağıtımımızdan isteyin.

#KârDeğilİnsan

UMUTSUZLUĞA YER YOK

DİLA AK

Olduğu uzun bir süredir, her geçen gün hukuksuzluğun daha da ileri boyutlara ulaştığı, bu kadarını da yapamazlar artık diye şaşırma limitlerimizi yeni bir kademeye çıkardığımız bir ortamda yaşıyoruz. Elbette böyle bir ortamda akıl sağlığını korumak, geleceğe umutla bakmak ya da gelecekte bir şeyler beklemek veya bir şeylerin değişebileceğine inanmak zor olabilir, pek çokları pesimist bir bakış açısı benimseyebilir. Kadınlara, öğrencilere, işçilere, doğaya, mültecilere, çocuklara, LGBTİ+'lara yönelik pek çok saldırı ve şiddet haberi, hukuksuzluk, katliamlar, içinden çıkamayacağımız bir çukura düştüğümüz psikolojisi yaratabilir pek ala.

Çocuğunun gözleri önünde saldırıya uğrayan anneler, yüksek binaların bilmem kaçınıcı katından "düşen", yakılarak, boğazı kesilerek, kılıçla öldürülen kadınların saldırı ve cinayet haberleri karşısında korkuya kapılmakta ya da "Acaba sokakta tanımadığı biri tarafından saldırıya uğrayacak sıradaki kadın ben olabilir miyim?" düşüncesinin zihinlerde yeşermesinde de şaşılacak hiçbir şey yok elbette.

Ağustos'ta 31 kadının öldürüldüğü, en az 12 çocuğun istismar edildiği gibi haberler devam ediyor.

Örgütlü direniş

Ama bir kadın olarak benim tüm bu cinayetler, adaletsizlik, cezasızlık gibi olaylar karşısında hala güçlü durabilmemi sağlayan bir şey var: örgütlü mücadele. Erkeklerin iyi hal indirimleri aldıkları, mağduru suçlayarak cezasızlıkla ödüllendirildikleri, sırtlarının sıvazlanarak gelecekteki potansiyel saldırıların teşvik edildiği ve önünün açıldığı bir ortamda, kadınların muazzam bir birliktelik içerisinde birbirlerine tuttukları, davaların peşini bırakmayarak hukuku toplumsal bir baskı yaratarak da olsa sağlamaya çalıştıkları ortamda geleceğe umutla bakabiliyorum. "Umutsuzluğa kapılırsan bu kalabalığı hatırla", "Gece karanlıktan korkarsan bu şehri ateşe veririz" ve "Kadın kadının yurdudur" gibi caps, meme ya da illüstrasyonlar gördüğüm zamanlar bile içimi büyük bir güvenlik, huzur ve umut duygusu kaplıyor.

Birilerinin pes etmediğini ve bir şeyleri değiştirmek için uğraştığını görmek bana ilham veriyor. Kadıköy'de bir sokakta gördüğüm bir duvar yazısı var: "Kendimizden başka kurtarıcıya ihtiyacımız yok" yazıyordu. Oturduğu yerden sadece hayıflanarak ve "bizden hiçbir şey olmaz" diyerek moral açıdan daha da dibe çökmenin ne kendimize ne de geleceğimize bir faydası var. Tek başımıza verdiğimiz mücadele ile de maalesef bir şeyleri değiştirmek çok zor. Kulağa ezbere söylenen şeyler gibi gelse de örgütlülük ve birleşik mücadelenin önemi, kitlelerin, durumu değiştirebilme gücünü elinde tutanların ta kendisi olmasından geliyor.

23 EYLÜL'DE KÜRESEL İKLİM GREVİNDEYİZ

İklim grevi, İstanbul

Fosil yakıt sektörüne, Paris Anlaşması'nın kabulünden bu yana 4,6 trilyon dolar destek sunuldu. Geçtiğimiz yıl 742 milyar dolarlık fosil yakıt finansmanı sağlandı.

On yıl önce 396,38 ppm olan CO2 yoğunluğu 2021'de 418,15 ppm olarak ölçüldü, bu yıl yine artarak 420,35 ppm'e yükseldi.

Fosil yakıtlardan kurtulmanın tek yolu, gerçek bir enerji dönüşümü başlatmaktır.

Gücünü fosil yakıtlardan ve savaş makinelerinden alan kapitalizm, her şeye rağmen büyürken tabiatı gereği yıkıyor, yakıyor, krizleri birbirine ekliyor, dünyayı içinden çıkılamayacak duruma getiriyor. İklim krizini durdurmaya ayrılabilir bütçeleri de şimdi savaş makinelerine yatırmaya karar verdiler; eşitsizlikleri her geçen gün büyütüyor, hepimizi açlığa, yoksulluğa, iklim afetlerine itiyorlar.

İklim çöküşü, sınıf mücadelesidir

Bu gidişatı durdurmak için yapmamız gereken şey çok açık: Küresel emisyonlar, 1,5C'lik ısınma sınırının aşılması için, yüzde 80-90 gibi muazzam bir oranda azaltılmalı. Çünkü 1,5C sınırını aşarsak geriye dönüşü olmaz.

Henüz 1,5C'nin sınırlarında gezinirken bile görülmemiş bir toplumsal ve ekolojik çöküş yaşanmaya başladı. Bir yandan sıcak hava dalgalarıyla kavruluyor, diğer yandan sellerin yol açtığı inanılmaz yıkıma tanık oluyoruz. Üstelik iklim afetlerinin ön saflarında da yine dünyanın en savunmasız toplumları var. Bangladeş ve Pakistan'ın yoksul halkları evlerinden, tarlalarından, gıdalarından, geçim kaynaklarından olurken, her birinde birkaç milyon kişi afetler yüzünden göçe zorlandı. Bu sırada emisyonlar da yükselmeye devam ediyordu.

Isınan okyanuslar ve Kuzey Kutbu'ndaki erime, ısınma-erime süreçlerini hızlandırıyor. Muson sistemleri gibi yağış rejimleri bozuluyor, benzeri görülmemiş şiddet ve süredeki yakıcı sıcakları, süper-taşkın denilen inanılmaz sel felaketlerini yaratıyor. Afetlerin yaşandığı her bölgede ölümler, sayılara milyonları bulmaya başlayan iklim göçmenleri, açlık, bulaşıcı hastalıklar, orman yangınları ve kuraklıklar birbirine eklenerek yıkımın ölçeğini daha da büyütüyor.

İklim afetlerinin biri bitiyor diğeri başlıyor.

Daha şimdiden bunları yaşıyorsak, 2C'lik ısınma değerini görünce nasıl bir dünyada olacağız?

Kabus gibi bir geleceğe adım atmak istemiyorsak, emisyon kesintilerinin hemen yapılmaya başlanması gerekiyor; 20 yıl içinde, 10 yıl sonra, aşamalı olarak ya da yavaş yavaş değil. İnsan-

lığın geleceğinde fosile yer yok!

Bu gidişatı değiştirecek olan bizleriz. Bir iklim çöküşünün sınırlarında gezinmiyoruz. Olacakları durdurmak için kitlesel, birleşik bir mücadelenin gücüne ihtiyacımız var. Tüm dünyada yükselmekte olan isyan dalgasını büyütme, yoksullaşmaya hayır derken savaşımlara, ırkçılığa, otoriter rejimlere, kadın düşmanlığına, LGBTİ+ düşmanlığına, göçmen düşmanlığına karşı birleşmeye, fosil yakıt endüstrisiyle el ele veren tüm liderlere ve siyasi rejimlere "Artık Yeter" demek için bir araya gelmemiz gerekiyor.

İklim aktivisti gençler kâr değil, insanları seçti, "gücü insanlara geri vereceğiz" diyerek "Kâr Değil İnsan" sloganı arkasında birleşti. Bizler de 23 Eylül'de onların yanında, Küresel İklim Grevindeyiz.